

Ośrodek Pomocy Społecznej
16-100 Sokółka, ul. Dąbrowskiego 12
tel. 711-20-64

WPS.420.139.2021.JP

*Rada Miejska w Sokółce
31.03.2021*

16.03.2021
WPS.420.139.2021.JP
31.03.2021

URZĄD MIEJSKI W SOKÓLCE
WYDZIAŁ OŚWIATY I KULTURY
KANCELARIA

Ilość załączników
Nr. Dz. 5000/2021
Podpis *[Signature]*

Sokółka, dnia 31.03.2021r

Burmistrz Sokółki

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce przesyła w załączeniu sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sokółka za rok 2020 z prośbą o przedstawienie na najbliższej sesji Rady Miejskiej.

DYREKTOR
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SOKÓLCE
[Signature]
mgr Marta Połtorzycka

Do wiadomości:

1. Rada Miejska w Sokółce

Sporządziła: J.P

**Sprawozdanie z realizacji
Gminnego Programu
Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w
Rodzinie
w Gminie Sokółka za rok 2020**

Sokółka, marzec 2021

Wprowadzenie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar w Rodzinie w Gminie Sokółka na lata 2017-2021 został przyjęty uchwałą Nr LVII/333/17 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 10 lipca 2017r.

Podstawy prawne Programu:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Ponadto Program jest zgodny z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020, Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w województwie podlaskim na lata 2016-2020 oraz zbieżny z celami i kierunkami działań zawartymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sokółka na lata 2017-2021.

Cel ogólny Programu:

Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali zjawiska przemocy w Gminie Sokółka.

Cel jest realizowany poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

- I. Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- II. Rozwijanie działań mających na celu pomoc ofiarom przemocy w rodzinie.
- III. Podejmowanie działań wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie.
- IV. Rozwijanie kompetencji osób realizujących działania z zakresu

przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Odbiorcami niniejszego Programu są:

- osoby doświadczające przemocy w rodzinie,
- osoby stosujące przemoc w rodzinie,
- mieszkańcy Gminy Sokółka, w tym osoby zagrożone przemocą w rodzinie,
- świadkowie przemocy w rodzinie,
- przedstawiciele służb, instytucji i organizacji pozarządowych – podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizatorami programu są:

- Urząd Miejski w Sokółce,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce,
- Zespół Interdyscyplinarny oraz Punkt Konsultacyjny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działające przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- oświata – przedszkola, szkoły, dla których organem prowadzącym jest Gmina Sokółka ,

Partnerami w realizacji działań są:

- Komenda Powiatowa Policji w Sokółce,
- Sąd Rejonowy w Sokółce,
- Gminny Punkt Pomocy Rodzinie w Sokółce,
- Sokólski Fundusz Lokalny,
- placówki służby zdrowia,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce.

Realizacja działań w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar w Rodzinie w Gminie Sokółka na lata 2017-2021 w 2020 roku:

I. Cel szczegółowy

Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy:

➤ Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce:

W ramach rozpowszechnienia materiałów edukacyjnych Ośrodek rozdawał ulotki oraz broszury informacyjne na temat instytucji zajmujących się pomocą osobom dotkniętym przemocą; informacje są również umieszczone na tablicy ogłoszeń Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce; pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej udzielają wszechstronnych informacji swoim podopiecznym gdzie można uzyskać pomoc:

- Zespół Interdyscyplinarny tel. 85 711 20 64; ul. Dąbrowskiego 12
- Punkt Konsultacyjny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie tel. 85 711 20 64, ul. Dąbrowskiego 12
- Lokalny Punkt Pokrzywdzonych Prześstępstwem w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, tel. 697 697 205
- Komenda Powiatowa Policji w Sokółce ul. Białostocka 69 b numer alarmowy 112
- Prokuratura Rejonowa w Sokółce ul. Piłsudskiego 7 tel. 85 722 99 60
- Sąd Rejonowy w Sokółce, ul. Piłsudskiego 7 tel. 85 711 88 20
- Gminny Punkt Pomocy Rodzinie ul. Plac Kościuszki 26 tel. 784 750 896
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Piłsudskiego 8 tel. 85 711 08 23
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miejskim w Sokółce ul. Plac Kościuszki 1 tel. 85 711 09 00
- Ośrodek Wsparcia Rodziny Sokólski Fundusz Lokalny ul. Plac Kościuszki 9 Tel. 85 711 57 00

- W ramach Programu Ochronowego „Wspieranie jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” Priorytet II : „Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie”, Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce realizował projekt „Stop przemocy w rodzinie EDYCJA 5”. W ramach projektu w okresie od 01.07.2020r do 31.12.2020r Ośrodek prowadził Punkt Konsultacyjny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce rozpowszechnił ulotki - 500 sztuk, oraz 10 plakatów promujących projekt „Stop przemocy w rodzinie EDYCJA 5”, informujące o terminach przyjęć specjalistów poprzez wysłanie informacji do placówek oświatowych, instytucji ochrony zdrowia, Sądu Rejonowego w Sokółce, Komendy Powiatowej Policji w Sokółce, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce, Sokólskiego Funduszu Lokalnego, zawierającej zadania Punktu oraz dane kontaktowe,
- Ośrodek aktualizuje internetową bazę danych dotyczącej oferty pomocowej na stronie Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce oraz lokalnych mediów;
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce zgodnie z zapisami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 w 2020r umieścił zaktualizowany „Informator zawierający dane teleadresowe instytucji oraz organizacji pozarządowych świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą oraz osobom stosującym przemoc w rodzinie na terenie powiatu Sokólskiego”,
- Na stronie internetowej Ośrodka co miesiąc umieszczano informację o terminach konsultacji psychologicznych, prawnych, pedagogicznych, ochrony zdrowia oraz terapii uzależnień, udzielanych w tut. Ośrodku

➤ **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:**

- członkowie GKRPA uczestniczą w pracach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Gmina Sokółka dofinansowała warsztaty i szkolenia w szkołach w ramach których były prowadzone zajęcia dla dzieci i młodzieży na temat uzależnień i przemocy. Realizowano wspólne działania z Komendą Powiatowa Policji w szkołach podstawowych i gimnazjalnych na terenie gminy Sokółka, na zajęciach podnoszono wiedzę mieszkańców, zwłaszcza rodziców i opiekunów prawnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Ze względu na ogłoszony stan epidemii działań tych było niewiele.

➤ **Oświata:**

• **Szkoła Podstawowa Nr 1 w Sokółce:**

- prowadzenie zajęć w klasach wynikających z programu profilaktycznego i wychowawczego na temat przemocy i agresji, prowadzenie zajęć we współpracy z KPP i KSS – Odpowiedzialność prawna dzieci i młodzieży,
- jako rozwój form spędzania czasu wolnego sprzyjającego wzmocnieniu więzi rodzinnych: organizowanie wycieczek edukacyjno - rekreacyjnych, obozów sportowych, rajdów, zawodów sportowych;
- udzielenie informacji o miejscach w których można uzyskać pomoc (nazwa, telefon, adres, obszar pomocy) poprzez wieszanie plakatów, ulotek.

• **Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 2 w Sokółce:**

- realizacja tematów ujętych w Szkolnym Programie Wychowawczo - Profilaktycznym dostarczających uczniom wiedzy nt. negatywnego wpływu używek na relacje międzyludzkie oraz funkcjonowanie społeczne dzieci i osób dorosłych w społeczeństwie, kształtujące umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych m.in. przemocy w rodzinie,

- pogawędki podczas zajęć z psychologiem z klasami I-III i poszerzenie świadomości na temat poprawnych relacji w rodzinie,
- realizacja Programu Bezpieczny Przedszkolak w Oddziale Przedszkolnym,
- podczas spotkań z klasami starszymi – on line – podkreślanie gotowości ich wsparcia i pomocy w każdej sytuacji ze strony psychologa,
- rozmowy pedagoga z uczniami na temat przemocy, zwrócenie uwagi na prawo do życia bez przemocy oraz udzielanie informacji, gdzie należy się zgłaszać, jeżeli taka przemoc wystąpi;

- **Szkoła Podstawowa Nr 3 w Sokółce:**

- diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinach uczniów,
- podejmowanie przez nauczycieli działań służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców - pedagogizacja w czasie zebrań z rodzicami,
- organizowanie działań profilaktycznych dotyczących profilaktyki uzależnień i przemocy,
- prowadzenie zajęć z uczniami na temat zjawiska radzenia sobie z agresją i stresem oraz rozwiązywanie konfliktów bez użycia przemocy.

- **Przedszkole Nr 3 w Sokółce:**

- organizowano zajęcia informacyjne na pierwszych zebraniach we wrześniu,
- opracowano kącik dla rodziców na temat praw dziecka,
- umieszczono plakat „Prawa dziecka”, na wszystkich spotkaniach omawiano temat dotyczący praw dziecka,
- informowano rodziców, gdzie mogą znaleźć pomoc, gdy w domu panuje przemoc.

- **Przedszkole Nr 5 w Sokółce:**

- podniesienie poziomu wiedzy i świadomości rodziców o przemocy w rodzinie,

- prowadzenie edukacji dzieci z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, radzenia sobie z agresją i stresem,
- prowadzenie edukacji służącej wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców,
- obserwacja środowiska przedszkolnego,
- kształtowanie w dzieciach postaw empatii, reagowania na akty przemocy, korzystania z pomocy dorosłych,
- propagowanie prawidłowych metod wychowawczych , postaw rodzicielskich, sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie, nawiązywania pozytywnych relacji między członkami rodziny,
- psychoedukacja rodziców podczas zebrań,
- wspieranie rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi w prawidłowym pełnieniu ról społecznych jako profilaktyka wystąpienia przemocy w rodzinie,
- publikowanie ciekawych artykułów, poradników na stronie internetowej przedszkola.

• **Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Sokółce:**

1. Rozwijanie umiejętności wychowawczych rodziców poprzez przekazywanie informacji ze szkoleń, pedagogizację rodziców:

- zorganizowano rodzicom spotkanie z Policją nt.: „Odpowiedzialność karna nieletnich”

2. Rozwijanie właściwych postaw społecznych uczniów na zajęciach funkcjonowania osobistego i społecznego oraz zajęciach rewalidacyjnych – zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalno – społeczne.

3. Organizacja zajęć rozwijających zainteresowania uczniów:

- zajęcia rozwijające plastycznie – 11 uczniów
- „Żyjmy zdrowo na sportowo” – 16 uczniów

- zainteresowania kulinarne – 8 uczniów
- zainteresowania polisensoryczne – 3 uczniów
- zajęcia komputerowe – 27 uczniów
- zajęcia w wodzie z wykorzystaniem hydroterapii – 6 uczniów
- zajęcia muzyczno – plastyczne „Jestem artystą” – 12 uczniów

4. Organizacja zajęć dodatkowych :

- Koło Wolontariusza – „Jestem wolontariuszem” - 5 uczniów
- Koło Regionalne – 4 uczniów
- Szkolne Koło Kulinarne – 7 uczniów
- Gry i zabawy rozwijające – 3 uczniów
- Koło Gospodarstwa Domowego – 7 uczniów
- Koło florystyczne – 3 uczniów
- Drużyna harcerska „Nieprzetartego Szlaku Iskierki” – 3 uczniów

5. Udział wychowanków SOSW w programach i projektach realizowanych w ośrodku:

- program „Za życiem”,
- projekt „Kompetentni i wykwalifikowani”

6. Prowadzenie porad i konsultacji dla uczniów (psycholog – 47 uczniów, pedagog -17 uczniów)

7. Zajęcia na godzinie wychowawczej w klasie IV -VIII:

- „Konsekwencje prawne czynów karalnych – przemoc w rodzinie”- październik 2020r
- „Prawda i mity o alkoholu – problem alkoholowy w rodzinie” – grudzień 2020r.

8. Zajęcia świetlicowe organizowane w internacie Ośrodka:

- a) 3-7 luty 2020r – „Bezpiecznie w sieci”,
- b) 17-21 luty 2020r – „Moje hobby”,
- c) 9-13 marca 2020r – „Przyjaźń i koleżeństwo”,

- d) 4-8 maj 2020r – „Nie daj się nałogom- bądź po prostu sobą”,
- e) 18-22 maj 2020r – „Przygotowania do Święta Rodziny”,
- f) 25-29 maj 2020r – „Święto Rodziny”,
- g) 8-12 czerwiec 2020r – „Żyjmy bez agresji i przemocy”,
- h) 5-9 październik 2020r – „Kultura współżycia w zespole”,
- i) 19-23 październik 2020r – „Uczucia i emocje czyli co czujemy”,
- j) 2-6 listopad 2020r – „Nie dziękuj – dłużej żyję (Stop nałogom)”,
- k) 16-20 listopad 2020r – „Prawa i obowiązki dziecka, ucznia – rozwijanie prawidłowych norm, postaw”,
- l) 7-11 grudnia 2020r – „Miłość i tolerancja w świetle Świąt Bożego Narodzenia”,
- m) 14-18 grudnia 2020r – „Wartość tradycji w życiu człowieka”.

- **Zespół Szkół w Sokółce:**

- na zebraniach z rodzicami, na lekcjach wychowawczych, na zajęciach WOS i WDŻwR uczniowie i rodzice byli informowani o zjawisku przemocy w rodzinie a także o osobach i instytucjach działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zajęcia prowadzili wychowawcy klas, pedagog szkolny, nauczyciele przedmiotu oraz przedstawiciele Policji),

- informacje na temat zjawiska przemocy w rodzinie i instytucjach pomocowych przekazywane były podczas indywidualnych rozmów z nauczycielami, rodzicami, uczniami,

- w gablotach na terenie szkoły udostępniane były informacje o godzinach pracy specjalistów w Punkcie Konsultacyjnym do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działającym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce, oraz Gminnym Punkcie Pomocy Rodzinie

- **Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych;**

- obserwacje uczniów w czasie zajęć, przerw, oraz zajęć w świetlicy dotyczące

fizycznych i psychicznych oznak bycia potencjalną ofiarą przemocy w rodzinie,
- rozmowy z rodzicami w celu poddania konsultacji w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Sokółce w przypadkach niepokojących sygnałów w zachowaniu wychowanków,

- poinformowanie rodziców na temat wykazu instytucji i organizacji zajmujących się udzielaniem wsparcia i pomocy rodzinie,

- budowanie w środowisku lokalnym zaufania do pracowników szkoły w zakresie informowania o podejrzeniach dotyczących występowania przemocy w rodzinie,

- pogadanki z uczniami na temat zachowań szkodzących innym „Nie czynić drugiemu , co tobie nie miłe”,

- zajęcia z uczniami dotyczące uświadamiania znaczenia ról – sprawca, ofiara, świadek przemocy (odgrywanie scenek przez uczniów),

- przypomnienie rodzicom działań profilaktycznych i procedur w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów obowiązujących w szkole oraz poinformowanie o osobach i instytucjach, do których można się zgłosić o wsparcie w sytuacjach wymagających pomocy,

- pedagogizacja rodziców na temat „Czas dla dziecka”,

- uzupełnienie przez rodziców ankiety „Czy znam swoje dziecko?”(zebranie rodziców),

- zajęcia z wychowawcą w kl. VI:

Instytucje stojące na straży praw dziecka, ucznia, człowieka i obywatela.

- zajęcia z wychowawcą w kl. VII:

Co to jest agresja i czy potrafię ją rozpoznać?

Dlaczego jestem agresywny?

Z agresją sobie poradzę.

- zajęcia z wychowawcą w kl. VIII:

Jak powstają konflikty i jak je rozwiązywać?

- zajęcia z WDŻwR w kl. IV:

Przemoc wobec dzieci

Uwaga! Niebezpieczeństwo! – jedna z poruszanych treści na zajęciach to: instytucjonalna pomoc rodzinie

- zajęcia z WDŻwR w kl. V:

Moje prawa

Moje bezpieczeństwo

- zajęcia z WDŻwR w kl. VI:

Sytuacje trudne w rodzinie – jak je rozwiązywać? (instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny),

- zajęcia z WDŻwR w kl. VIII: *Przemoc i nadużycia seksualne.*

- **Szkoła Podstawowa w Geniuszach:**

- zapoznanie rodziców uczniów z informacjami o sposobach, instytucjach, ośrodkach wsparcia i osobach zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, procedurze „Niebieskie Karty” – aktualne informacje zamieszczone są na szkolnej tablicy ogłoszeń,

- realizowano szkolny program wychowawczo – profilaktyczny m.in. poruszenie z uczniami podczas godzin wychowawczych zagadnień dotyczących przeciwdziałania zjawiskom patologicznym m.in. nauka radzenia sobie ze stresem w okresie pandemii COVID-19, wskazywanie sposobów właściwego spędzania czasu wolnego i rozładowywania napięć, wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów.

- **Szkoła Podstawowa w Starej Kamionce:**

- systematyczna diagnoza przemocy w rodzinach prowadzona przez

wychowawców,

- realizowanie programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży oraz programów edukacyjno – wychowawczych przeciwdziałających patologiom społecznym:

- Akademia Bezpiecznego Puchatka – udział w ogólnopolskim programie edukacyjnym. Tydzień Bezpieczeństwa – w ramach realizacji programu Akademia Bezpiecznego Puchatka, udział w Ogólnopolskim Teście Wiedzy o Bezpieczeństwie,

- prowadzenie edukacji dzieci z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, radzenia sobie z agresją i stresem,

- cykl zajęć dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu; udział w zajęciach profilaktycznych dotyczących cyberprzemocy,

- udział w akcjach charytatywnych i cyklicznych spotkaniach wolontariuszy różnych szkół i przedszkoli oraz osób niepełnosprawnych „Przystanek Nadzieja”,

- zajęcia dydaktyczne i praktyczne dotyczące bezpieczeństwa i zdrowego odżywiania, przeciwdziałania nałogom i agresji oraz udzielania pierwszej pomocy,

- Odpowiedzialność nieletnich i małoletnich wobec prawa (edukacja prawna) – spotkanie on line z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Sokółce, pogadanka z wychowawcą,

- Jak radzić sobie ze stresem? - techniki wyciszające i relaksujące,

- zajęcia na temat tolerancji, udział w konkursie plastycznym „Tolerancja” organizowanym przez KPP w Sokółce,

- współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Sokółce – badanie dzieci,

- Zadania rodziców wobec dziecka. Pedagogizacja nt.:

Rola rodziny w kształtowaniu właściwych postaw edukacyjnych i życiowych młodego człowieka,

Higiena nauki zdalnej. Prezentacja i pogadanka na temat zasad nauki zdalnej, pracy przy komputerze. Zwrócenie uwagi na aktywność fizyczną oraz zdrowe odżywianie podczas nauki w domu. Przypomnienie zasad obowiązujących w ramach zapobieganiu rozprzestrzeniania się Covid-19,

Gry komputerowe – dobra zabawa czy zagrożenie? - Nauka to lubię, Akademia NASA, Ministerstwo Cyfryzacji,

Mocne i słabe strony dziecka, jak mogę wspierać dziecko w osiągnięciu dojrzałości szkolnej?

Rola rodzica w motywowaniu dziecka do nauki oraz o negatywnych skutkach nadopiekuńczości,

Dziecko nadpobudliwe,

Pogadanka na temat konieczności bacznej obserwacji dziecka (zachowanie, aktywność w mediach społecznościowych, symptomy depresji) i potrzeby częstej rozmowy z nastolatkami – reakcja na bieżącą sytuację konfliktową wśród uczniów

- **Szkoła Podstawowa w Boguszach:**

1. Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- realizowanie programów profilaktycznych dotyczących właściwych zachowań, unikania używek i nałogów, radzenia sobie w sytuacjach trudnych np.:

- udział uczniów kl.VI w programie profilaktycznym „Znajdź właściwe rozwiązanie” dzięki któremu uczą się jak postępować asertywnie i radzić sobie w trudnych sytuacjach;

- realizacja programu profilaktycznego w kl. VII pt. „Mediacje rówieśnicze” – uczniowie zapoznali się z wiedzą o mediacjach i innych konstruktywnych

metodach rozwiązywania konfliktów, propagowali ideę porozumiewania się bez przemocy, doskonalili umiejętności komunikacyjne, rozwijali zdolności mediacyjne i negocjacyjne, uświadomili sobie potrzebę nabycia wiedzy dotyczącej wykorzystywania technik mediacyjnych w sytuacjach problemowych oraz przypomnieli sobie zasady działania w grupie i integracji zespołu klasowego;

2. Realizacja zadań zawartych w programie wychowawczo- profilaktycznym szkoły:

- zajęcia z wychowawcą w kl. VII:

Mediacje rówieśnicze. Zapoznanie się z wiedzą o mediacjach i innych konstruktywnych metodach rozwiązywania konfliktów.

Mediacje rówieśnicze. Propagowanie idei porozumiewania się bez przemocy oraz rozwijanie zdolności mediacyjnej i negocjacyjnej.

Mediacje rówieśnicze. Uświadamianie sobie potrzeby nabycia wiedzy dotyczącej wykorzystywania technik mediacyjnych w sytuacjach problemowych.

- zajęcia z wychowawcą w kl. VI:

Konflikt – jego negatywne i pozytywne aspekty

Sztuka asertywności – czyli co zrobić gdy koledzy nas atakują

- zajęcia z wychowawcą w kl. VIII:

Niebezpieczeństwa płynące z eksperymentowania z substancjami uzależniającymi

Dopalacze tzw. nowe narkotyki

- zajęcia z wychowawcą w kl. V:

Rodzaje agresji. Jak radzić sobie z agresją i przemocą

- zajęcia z języka polskiego w kl. VII:

Co można zrobić gdy w rodzinie źle się dzieje? Omówienie fragmentu książki „Król” Katarzyny Ryrych (główna tematyka zajęć to przemoc w rodzinie jako

skutek nadużywania alkoholu, poznanie danych statystycznych dotyczących wpływu nadużywania alkoholu na psychikę osoby uzależnionej oraz rzutowania uzależnienia na jej kontakty społeczne, poznanie adresów stron internetowych i numerów telefonów, gdzie młody człowiek może uzyskać pomoc)

- przestrzeganie jasnych reguł zawartych w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły dotyczących zwalczania zachowań agresywnych i przemocy.

3. Pedagogizacja rodziców:

- konsultacje z rodzicami – rozmowy podczas zebrań klasowych na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie

4. Integracja rodzin poprzez organizację przedsięwzięć umożliwiających rodzinie wspólne spędzenie wolnego czasu:

- rodzinne tradycje bożonarodzeniowe – uczniowie kl. IV-VI wraz z rodzicami tworzyli szopki betlejemskie,
- konkurs fotograficzny „Z flagą w tle...” - zdjęcia rodzinnego,
- promowanie zdrowego odżywiania,
- rodzinne sprzątanie świata z okazji dnia ziemi – kl. V.

➤ **Sokólski Fundusz Lokalny:**

- prowadzenie dwóch świetlic środowiskowych „Koniczynka” i „Stokrotka” dla dzieci z rodzin zagrożonych lub dotkniętych patologiami społecznymi w tym przemocą, w dwóch świetlicach środowiskowych prowadzone były porady psychologiczno – pedagogiczne przez psychologa i pedagoga w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Porad udzielały też wychowawczynie w sytuacjach konfliktowych. Dzięki tym działaniom u wychowanków, w tym i ofiar przemocy zostały rozwinięte umiejętności

radzenia sobie z trudnych sytuacjach życia codziennego i rozwiązywania konfliktów,

- dzieci ze świetlic brały udział w zajęciach profilaktycznych prowadzonych przez przedstawiciela Komendy Powiatowej Policji w Sokółce, zajęcia dotyczyły m.in. przemocy rówieśniczej, odpowiedzialności cywilno – prawnej nieletnich, cyberprzemocy,

- 2 razy w miesiącu (styczeń - wrzesień) porady dla ofiar przemocy prowadziła p. Maria Talarczyk – członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

➤ **Komenda Powiatowa Policji w Sokółce:**

- w ramach spotkań profilaktycznych prowadzonych on line z uczniami szkół powiatu sokólskiego, ich rodzicami i kadrą pedagogiczną poruszano temat przemocy, odpowiedzialności karnej i informowano o możliwościach uzyskania pomocy,

- przekazano materiały multimedialne, prezentacje dotyczące przemocy wobec osób starszych oraz do klubu „Senior+”,

- realizowano spotkania on line z seniorami zrzeszonymi w Uniwersytecie III Wieku w Sokółce, lokalnych kołach seniora, związkach emerytów i rencistów,

- na stronie internetowej KPP w Sokółce cyklicznie zamieszczane są informacje na temat przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie w celu podniesienia świadomości społeczeństwa oraz krótkie relacje z podejmowanych inicjatyw.

➤ **Sąd Rejonowy w Sokółce:**

- na stronie internetowej Sądu jest zamieszczony baner z odnośnikiem do stron Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie; na holu budynku są gabloty z ulotkami dotyczącymi przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

kuratorzy informują również petentów o działalności Gminnego Punktu Pomocy Rodzinie znajdującego się w Sokółce ul. Plac Kościuszki 26;

- kuratorzy rozprowadzają wśród swoich podopiecznych /sprawców przemocy/ Kartę Informacyjną dla osoby stosującej przemoc w rodzinie wydanej przy współudziale Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

➤ **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce**

- kierował zapytania do Zespołów Interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Sądu Rejonowego w Sokółce, Komendy Powiatowej w Sokółce, Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Sokółce oraz Prokuratury Rejonowej w Sokółce z prośbą o udostępnienie danych statystycznych dotyczących ilości złożonych Niebieskich Kart,

- opracował informator zawierający dane teleadresowe instytucji oraz organizacji pozarządowych, które świadczą pomoc osobom dotkniętym przemocą oraz osobom stosującym przemoc w rodzinie na terenie powiatu sokólskiego, informator był dostępny na stronie internetowej www.sokolka-powiat.pl w zakładce PCPR oraz został rozesłany do instytucji pracujących na ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce plakaty z Fundacji

ETOH „Bicie uczy, ale tylko złych rzeczy”, „To, że nie mówią do mnie proszę Pana, nie znaczy, że nie zasługuje na szacunek”, „To, że mam metr dziesięć nie znaczy, że trzeba patrzeć na mnie z góry”.

II. Cel Szczegółowy

Rozwijanie działań mających na celu pomoc ofiarom przemocy w rodzinie

- **Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce**

Na mocy zawartych porozumień pomiędzy Burmistrzem Sokółki a dyrektorami i kierownikami następujących instytucji: Komendą Powiatową Policji w Sokółce, Gimnazjum Nr 1 w Sokółce, NS ZOZ Poradnią Zdrowia Psychicznego w Sokółce, Sądem Rejonowym w Sokółce, Prokuraturą Rejonową w Sokółce, Fundacją „Sokólski Fundusz Lokalny”, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sokółce, Zespołem Szkół w Sokółce został powołany na czwartą kadencję jedenastoosobowy Zespół Interdyscyplinarny.

Skład Zespołu:

- Barbara Kruchelska - Specjalista Pracy Socjalnej Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Julita Puczkielewicz - Specjalista Pracy Socjalnej Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, zastępca przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Grzegorz Poczobutt - Odlanicki - Kierownik Rewiru Dzielnicowych Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Sokółce, zastępca przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Adam Ancypo - Kierownik Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Sokółce,
- Ewa Roman - członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce,
- Dorota Romanowicz - pedagog w Gimnazjum Nr 1 w Sokółce,
- Wojciech Szydłowski - NS ZOZ Poradnia Zdrowia Psychicznego w Sokółce,
- Ewa Nowicka - Sztachelska - Prokurator Prokuratury Rejonowej w Sokółce,

- Maria Talarczyk – Prezes Fundacji Sokólski Fundusz Lokalny,
- Joanna Korzeniewska – Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce,
- Krystyna Możejko – Andryszczyk – pedagog Zespół Szkół w Sokółce.

Zarządzeniem Nr 313/2020 Burmistrza Sokółki z dnia 10 września 2020r uległ zmianie skład Zespołu. Z członkostwa odwołano Panią Marię Talarczyk, powołano w jej miejsce Panią Martę Andrukiewicz Wiceprezesa Fundacji „Sokólski Fundusz Lokalny”.

● **Cele i zadania Zespołu Interdyscyplinarnego:**

- Pomoc osobom i rodzinom dysfunkcyjnym w przezwycięzeniu ich problemów.
- Efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zaistnieniu problemu.
- Współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- Zadania Zespołu określa art. 9b ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

● **Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.**

W okresie sprawozdawczym od 01.01.2020r do 31.12.2020r odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego (03.02.2020r; 28.04.2020r, 27.07.2020r, 23.10.2020r). Podczas posiedzeń poruszono następujące kwestie:

- diagnozowano sytuację w poszczególnych rodzinach, omawiano możliwości udzielania odpowiedniego wsparcia rodzinie,
- Przewodnicząca Zespołu przedstawiła sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za rok 2019r,
- w dniu 28.04.2020r w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce odbyło się I posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy

w rodzinie czwartej kadencji; w trakcie spotkania wybrano przewodniczącego Barbarę Kruchelską – specjalistę pracy socjalnej oraz dwóch zastępców: Julitę Puczkielewicz – specjalistę pracy socjalnej i Grzegorza Poczobutt - Odlanickiego - kierownika Rewiru Dzielnicowych Wydziału Prewencji komendy Powiatowej Policji w Sokółce,

- zastępca przewodniczącego Julita Puczkielewicz przedstawiła aplikację dostępną na telefon „Twój parasol”, z której mogą korzystać osoby doznające przemocy w rodzinie,

- przedstawiono ofertę Punktu Konsultacyjnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, działającego w ramach Projektu „Stop przemocy w rodzinie – edycja 5”, przekazano ulotki i plakaty promujące Projekt,

- przekazano 2 zestawy materiałów informacyjnych tj. książki pt.: „Przemoc emocjonalna” oraz płyty CD „Przemoc, agresja, terroryzm” pedagogom szkolnym, członkom Zespołu Interdyscyplinarnego do wykorzystania na zajęciach w szkole.

● Procedura „Niebieskie Karty”

W okresie od 01.01.2020r do 31.12.2020r do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 161 formularzy „Niebieska Karta A” wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”:

- 127 Niebieskich Kart wszczętych przez Komendę Powiatową Policji w Sokółce,
- 3 Niebieskie Karty wszczęte przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce,
- 3 Niebieskie Karty przesłane przez Zespoły Interdyscyplinarne z Białegostoku, Dąbrowy Białostockiej oraz Krynek,
- 1 Niebieska Karta wszczęta przez lekarza Przychodni Medyk w Sokółce,
- 2 Niebieskie Karty wszczęte przez placówki oświaty z Sokółki (SP Nr 1, SP

Nr 3),

- 25 Niebieskich Kart wszczętych przez KPP w Sokółce w rodzinach gdzie osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy w rodzinie w trakcie działań dokonywanych przez grupę roboczą lub zespół interdyscyplinarny
- W okresie sprawozdawczym od 01.01.2020r do 31.12.2020r do Zespołu

Interdyscyplinarnego wpłynęło 136 Niebieskich Kart po raz pierwszy wszczynających procedurę.

W okresie od 01.01.2020r do 31.12.2020r zakończono 145 procedur „Niebieskie Karty” w tym :

- 23 Niebieskie Karty wszczętych w 2019r
- 122 Niebieskie Karty wszczętych w 2020r

Liczba procedur „Niebieskie Karty” kontynuowanych w 2020r (wszczętych przed 2020r.) - 23

W 83 przypadkach zakończenie procedury nastąpiło w przypadku ustania przemocy rodzinie uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

W 62 przypadkach zakończenie procedury nastąpiło w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Posiedzenia grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego

W okresie od 01.01.2020r do 31.12.2020r powołano 136 grup roboczych, które zajmowały się rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach. Grupy robocze opracowywały i realizowały plan pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowały sytuację rodzin, w których dochodziło do przemocy,

dokumentowały działania podejmowane wobec tych rodzin, oraz efektów tych działań, informowały przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego o efektach działań grup roboczych.

W skład grup roboczych wchodził pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, dzielnicowi, w których rewirze zamieszkuje dana rodzina, kuratorzy zawodowi, pedagodzy, przedstawiciele placówek oświatowych do których uczęszczają dzieci, psychologzy.

W związku z wprowadzonym stanem epidemii wirusa SARS-Co-2 na terenie kraju w okresie od 12 marca 2020r do 31.12.2020r pracownicy socjalni pracujący z rodzinami doświadczającymi przemocy przestrzegali reżimu sanitarnego, grupy robocze oraz ustalenia planu pomocy rodzinie odbywały się za pośrednictwem rozmów telefonicznych oraz dostępnych środków komunikacji elektronicznej. W szczególnych przypadkach dochodziło do bezpośrednich spotkań członków grupy roboczej z osobą doznającą przemocy lub stosującą przemoc w rodzinie, przy zachowaniu szczególnych środków ostrożności.

W okresie od 01.01.2020r do 31.12.2020r roku odbyło się **248** posiedzeń grup roboczych, średnio miesięcznie odbyło się ok. 20 posiedzeń grup roboczych. Z uwagi na niestawiennictwo osób doznających przemocy w rodzinie jak również osób stosujących przemoc w rodzinie na posiedzenia grup roboczych, oraz z uwagi na ogłoszony stan epidemii w kilkunastu przypadkach nie wypełniono formularzy Niebieskiej Karty C oraz D.

W okresie od 01.01.2020r do 31.12.2020r wypełniono :

- Niebieskie karty C kobiety – 101
- Niebieskie karty C mężczyźni – 28
- Niebieskie karty D kobiety – 15
- Niebieskie karty D mężczyźni – 95

W okresie od 01.01.2020r do 31.12.2020r liczba osób bezpośrednio dotkniętych przemocą wyniosła 219:

- kobiety – 110,
- mężczyźni – 24,
- dzieci świadkowie przemocy – 85 (w tym 12 dzieci, które były wskazane jako doznające przemocy).

Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie w okresie od 01.01.2020r do 31.12.2020r – 138:

- kobiety – 10
- mężczyźni – 126
- dzieci – 2

Efekty działań podjętych przez grupy robocze w 2020r:

Działania grupy roboczej/zespołu interdyscyplinarnego	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci
Informowanie o instytucjach udzielających pomocy osobom doznającym przemocy oraz stosujących przemoc w rodzinie	122	128	12
Skierowanie wniosku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce o ustalenie konieczności leczenia odwykowego	2	11	---
Udzielenie pomocy finansowej z Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce rodzinom, w których dochodzi do przemocy	Liczba rodzin: 47	---	---
Wnioski do Sądu Rejonowego w Sokółce złożone przez Zespół Interdyscyplinarny/grupę roboczą o wgląd w sytuację dziecka w rodzinie gdzie występuje przemoc	Liczba rodzin: 9	---	---

Zmotywowanie i podjęcie leczenia u lekarza specjalisty: psychiatra, psycholog	21	25	---
Wnioski złożone do Prokuratury Rejonowej w Sokółce przez Zespół Interdyscyplinarny/grupę roboczą o wszczęcie postępowania z art. 207 Kodeksu Karnego	Ogółem: 1	---	---
Liczba dzieci odebranych z rodzin przez pracownika socjalnego wykonującego obowiązki służbowe w 2020 r na podstawie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	---	---	Chłopcy: 1 Dziewczynki: 1
Postanowienia Sądu rejonowego w Sokółce dotyczące przymusowego leczenia odwykowego w placówce stacjonarnej	---	2	---
Liczba osób skierowanych do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc	---	2	---

Z analizy prowadzonych postępowań przez Zespół Interdyscyplinarny lub grupy robocze wynika, iż w większości przypadków przyczyną wdrożenia procedury Niebieskiej Karty jest nadużywanie alkoholu oraz brak pracy. Ponadto czynniki środowiskowe, które powodują wystąpienie przemocy w rodzinie to m.in. ubóstwo, problemy finansowe, zazdrość, niewierność, narkotyki, odmienne poglądy, problemy zdrowotne, konflikt pokoleń. Najczęściej spotykaną formą przemocy jest przemoc psychiczna, następnie fizyczna oraz ekonomiczna. Najczęściej sprawcami przemocy są mężczyźni, kobiety najczęściej doświadczają przemocy domowej.

- **Punkt Konsultacyjny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie**

Zarządzeniem Nr 336/2017r Burmistrza Sokółki z dnia 13.04.2017r utworzono Punkt Konsultacyjny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce. Punkt oferował poradnictwo z zakresu ochrony zdrowia (psychiatra), prawne, pedagogiczne, psychologiczne oraz terapeutę uzależnień.

Od 01.02.2020r do 31.05.2020r działalność Punktu była finansowana ze środków własnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce. Od 01.07.2020r do 31.12.2020r zadania realizowane w Punkcie były współfinansowane przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” Priorytet II : „Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie”.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w ramach w/w Programu od 01.07.2020r do 31.12.2020r kontynuował projekt „STOP PRZEMOCY W RODZINIE edycja 5”.

Główne założenia projektu:

- poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie poprzez kontynuację działalności Punktu Konsultacyjnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- stworzenie grupy wsparcia dla kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie,
- rozwój poradnictwa specjalistycznego poprzez porady prawne, psychologiczne, pedagogiczne, z zakresu ochrony zdrowia oraz terapeutę uzależnień.

Całkowity koszt projektu wyniósł 42 436 zł. Wartość wkładu własnego Gminy

Sokółka wyniosła 10 220 zł, wysokość dofinansowania z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wyniosła 32 216 zł.

Do zadań Punktu Konsultacyjnego należą:

- 1) zapewnienie bezpłatnej i bezstronnej konsultacji, porad prawnych, psychologicznych, socjalnych, pedagogicznych, medycznych, uzależnień dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) rozpoznawanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy i udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach jej powstrzymania,
- 3) inicjowanie interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie,
- 4) tworzenie warunków dla rozwoju i działania Grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy,
- 5) udostępnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych,
- 6) gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy, zajmujących się systemową pomocą dla osób uwikłanych w przemoc.

Harmonogram przyjęć specjalistów był na bieżąco aktualizowany na stronie internetowej oraz umieszczany na tablicy ogłoszeń tuż obok Ośrodka a także ogłaszany w lokalnych mediach.

Od 12 marca 2020r zawieszono działalność Punktu z powodu epidemii koronawirusa. Od 01 lipca 2020r przywrócono konsultacje w Punkcie w ramach projektu „Stop przemocy w rodzinie – edycja 5”. Od listopada 2020r konsultacje odbywały się w formie telefonicznej.

Konsultacje psychologiczne polegały na wstępnym rozpoznaniu i diagnozie problemu oraz przedstawieniu propozycji pomocy. Konsultacje były skierowane do osób, które potrzebują pomocy, chcą zorientować się w naturze i

źródle problemu, a następnie uzyskać poradę, co do najlepszej formy pomocy. Adresatami były osoby potrzebujące ukierunkowania i lepszego zrozumienia własnej trudnej sytuacji życiowej i związanych z nią problemów.

Konsultacje odbywały się w okresie:

- od 01.02.2020r do 11.03.2020r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny
- od 01.07.2020r do 31.12.2020r w wymiarze 3 x w miesiącu po 3 godziny

Łącznie przeprowadzono 66 godzin konsultacji, z których skorzystało 57 osób.

Konsultacje pedagogiczne były prowadzone przez pedagoga i adresowane do rodziców mających problemy wychowawcze z dziećmi. Celem spotkań było kształtowanie u uczestników umiejętności wychowywania dzieci bez przemocy, właściwego pełnienia ról rodzicielskich, doskonalenie umiejętności wychowawczych.

Konsultacje odbywały się:

- od 01.02.2020r do 31.12.2020r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny.

W/w okresie odbyło się 30 godzin konsultacji, w trakcie których z porad skorzystało 20 rodzin.

Konsultacje prawne polegały na udzieleniu pomocy w zakresie procedur prawnych, działań pomocowych wobec ofiar, udzielaniu pomocy w redagowaniu pism procesowych, pomocy z zakresu prawa rodzinnego, cywilnego i karnego.

Konsultacje odbywały się:

- w okresie od 01.02.2020r do 11.03.2020r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny
- w okresie od 01.07.2020r do 31.12.2020r w wymiarze 2 x w miesiącu po 3 godziny

W w/w okresie odbyło się 42 godziny konsultacji, w trakcie których udzielono porad 14 osobom.

Konsultacje z zakresu ochrony zdrowia polegały na konsultacjach z lekarzem

psychiatrą.

Konsultacje odbywały się w okresie od 01.02.2020r do 31.12.2020r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny. Łącznie odbyło się 28 godzin konsultacji, z których skorzystało 20 osób.

Konsultacje terapeuty uzależnień polegające na udzieleniu wsparcia w walce z uzależnieniem, pomoc osobom współuzależnionym.

Konsultacje odbywały się w okresie od 01.02.2020r do 31.12.2020r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny. Łącznie odbyło się 32 godziny konsultacji, z których skorzystało 13 osób.

Grupa wsparcia dla kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie.

Spotkania grupy wsparcia odbywały się w następujących terminach: 26.02.2020r, 28.07.2020r, 25.08.2020r, 22.09.2020r, 01-02.10.2020r (wyjazdowa grupa wsparcia). Dzięki udziałowi w spotkaniach kobiety nabyły wiedzę o sposobach radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, zdobyły informację o aspektach prawnych zjawiska przemocy domowej, poznały swoje prawa, dzieliły się własnymi doświadczeniami.

Spotkania ze specjalistami, którzy udzielali porad dotyczących problemu przemocy w rodzinie, z uwagi na charakter i zakres tematyczny często trwają około 1-1,5 godziny.

• Lokalny Punkt Pokrzywdzonych Przesłpstwem

W 2020r w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce działał Lokalny Punkt Pokrzywdzonych Przesłpstwem finansowany z Ministerstwa Sprawiedliwości. Punkt oferuje nieodpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychiatryczną, materialną. Porady odbywały się w każdy wtorek w godzinach 9.00-13.00 w siedzibie Ośrodka.

➤ **Komenda Powiatowa Policji w Sokółce:**

- 21-28 luty 2020r - udział funkcjonariuszy w ogólnopolskim Tygodniu Pomocy Osobom Pokrzywdzonych Przepięstwem poprzez wzmożone dyżury funkcjonariuszy w jednostkach Policji i udzielanie porad osobom zgłaszającym się oraz informowanie o placówkach i instytucjach pomocowych,

- każdorazowo w przypadku objęcia rodziny procedurą „Niebieskie Karty” i podczas realizacji tej procedury osoby pokrzywdzone były informowane o możliwościach uzyskania wsparcia psychologa, porad prawnika, pomocy finansowej i materialnej, a sprawcy przemocy byli informowani o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy i możliwości skorzystania z programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc, pomocy psychologa bądź leczenia uzależnień,

- funkcjonariusze Zespołu ds. Kryminalnej , Nietletnich i Patologii oraz dzielnicowi utrzymywali stały kontakt z kuratorami sądowymi Zespołu Służby Kuratorskiej przy Sądzie Rejonowym w Sokółce oraz pedagogami i psychologami ze szkół z powiatu sokólskiego,

➤ **Sąd Rejonowy w Sokółce:**

- monitoring rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie w ramach powołanych Grup Roboczych (dotyczy rodzin, których członkowie są objęci nadzorem lub dozorem kuratora),

- działania profilaktyczne w ramach prowadzonych dozorów i nadzorów w rodzinach, w których występuje przemoc w rodzinie,

- motywowanie oraz kierowanie sprawców przemocy w rodzinie do uczestnictwa w zajęciach korekcyjno – edukacyjnych organizowanych przez Starostwo Powiatowe w Sokółce.

➤ **Oświata:**

- systematyczna diagnoza w środowisku szkolnym sytuacji rodzinnej uczniów poprzez rozmowy, obserwację, poradnictwo dla rodzin z problemem przemocy,
- udział pedagogów oraz psychologów w działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego,
- dyżury w świetlicach szkolnych,
- objęcie uczniów z rodzin doznających przemocy pomocą psychologiczno - pedagogiczną na terenie szkoły,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach skorzystania pomocy w środowisku lokalnym (ulotki, gazetki, strona internetowa szkoły),
- pomoc rzeczowa ofiarom przemocy w rodzinie (np. paczki żywnościowe),
- współpraca z kuratorami sądowymi w zakresie opieki nad uczniami pochodzącymi z rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,
- wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”,
- stworzenie wspólnej płaszczyzny pracy lokalnych instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy tj. Punktem Konsultacyjnym do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Punktem Pomocy Osobom Poszkodowanym Przestępstwem, Komendą Powiatową Policji, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, Sokólskim Funduszem lokalnym, Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną, Gminnym Punktem Pomocy Rodziny, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej,
- działalność „Grupy Wsparcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych”- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Sokółce,
- działalność zespołu do spraw pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, omawianie trudnych zachowań uczniów na posiedzeniach zespołu, analiza przyczyn, wdrażanie

proponowanych metod wychowawczych – SOSW,

- działalność zespołu wychowawczo – profilaktycznego, analiza podejmowanych działań wychowawczych mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań uczniów, ocena skuteczności podejmowanych działań oraz modyfikacja w razie potrzeby – SOSW,

- 18.04.2020r – promocja życia bez przemocy zwłaszcza w warunkach izolacji społecznej wynikającej w epidemii koronawirusa, na stronie internetowej SOSW udostępniono ważne telefony i adresy dla osób doznających przemocy,

- 14.05.2020r „Dzień bez przemocy w SOSW”, na Facebooku ośrodka opublikowano informacje dotyczące zjawiska przemocy oraz zanęcano do podjęcia wyzwania „Jeden dzień bez przemocy”,

- 29.05.2020r – w ramach współpracy Zespołu Wychowawczo- Profilaktycznego i Zespołu do spraw Uczniów z Niepełnosprawnością Umysłową w Stopniu Umiarkowanym i Znacznym podjęto działania mające na celu profilaktykę uzależnień wśród społeczności ośrodka, opublikowano na stronie internetowej i Facebooku podstawowe działania na temat uzależnienia i jego destrukcyjnego działania i gdzie szukać pomocy – SOSW,

➤ **Urząd Miejski w Sokółce/ Gminny Punkt Pomocy Rodzinie**

W 2020 roku w Gminnym Punkcie Pomocy Rodzinie udzielano pomocy psychologiczno – terapeutycznej. W czasie indywidualnych spotkań prowadzono rozmowy, udzielano porad, wsparcia psychicznego, instruktażu. Ćwiczone z klientami w procesie terapeutycznym deficytowe umiejętności niezbędne do rozwiązywania problemów osobistych i rodzinnych.

Ze względu na pandemię przez kilka miesięcy porady były udzielane tylko telefonicznie.

Gmina Sokółka w celu ochrony dzieci przez uzależnieniem w rodzinie,

współfinansuje działalność czterech świetlic środowiskowych. Dwie świetlice „Koniczynka” i „Stokrotka” są prowadzone przez Fundację „Sokólski Fundusz Lokalny”. Trzecia świetlica prowadzona jest przez Caritas na Osiedlu Zielonym w Sokółce oraz czwarta świetlica młodzieżowa „Baza”. Są to miejsca w których dzieci i młodzież z rodzin najuboższych i zagrożonych alkoholizmem mogą uzyskać pomoc przy odrabianiu lekcji, spotkać się z rówieśnikami, porozmawiać z pedagogiem oraz często zjeść ciepły posiłek.

➤ **Sokólski Fundusz Lokalny**

W ramach projektu „Świetlice marzeń” realizowanego w świetlicach środowiskowych, finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, prowadzone były dla dzieci (m.in. ofiar przemocy) zajęcia indywidualne z psychologiem.

➤ **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce**

- informowanie beneficjentów znajdujących się w trudnej sytuacji o działalności instytucji, osobach oraz możliwościach otrzymania pomocy w środowisku lokalnym udzielającego poradnictwa rodzinnego, prawnego oraz pomocy rzeczowej i materialnej,
- koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej podejmują działania w zakresie pomocy opiekuńczo – wychowawczej w rodzinach zastępczych,
- pracownicy socjalni PCPR uczestniczą w procedurze odbioru dziecka na mocy postanowienia Sądu i zabezpieczają miejsce pobytu (np. piecza zastępcza) do czasu zakończenia postępowania,
- informujemy Zespoły Interdyscyplinarne działające przy Ośrodkach Pomocy Społecznej z Powiatu Sokólskiego, Komendę Powiatową Policji w Sokółce, Sąd Rejonowym oraz Prokuraturę Rejonową w Sokółce o naborze do programu

oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,

- upowszechnianie działań pomocowych w zakresie możliwości uzyskania pomocy i wsparcia, poprzez informowanie na bieżąco osób znajdujących się w trudnej sytuacji oraz wręczeniu informatorów zawierających dane teleadresowe instytucji oraz organizacji pozarządowych świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą oraz osobom stosującym przemoc w rodzinie.

III. Cel szczegółowy

Podejmowanie działań wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie.

Opracowanie programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie należy do zadań powiatu.

➤ **Zespół Interdyscyplinarny przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce:**

- w 2020r skierował 2 osoby do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy, osoby te uczestniczyły w spotkaniach.

➤ **Komenda Powiatowa Policji w Sokółce:**

- w przypadku interwencji w rodzinie, gdzie istnieje podejrzenie stosowania przemocy funkcjonariusze dążą do zatrzymania i izolacji sprawcy przemocy w rodzinie na podstawie art. 15a ustawy o policji oraz art. 244 § 1a i 1b kodeksu postępowania karnego w celu zapewnienia ochrony życia i zdrowia osób dotkniętych przemocą,

- po zmianie przepisów z dniem 30 listopada 2020r policjanci mogą wydać nakaz/zakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego otoczenie osobie stosującej przemoc, nakaz/zakaz może być wydany łącznie i obowiązuje 14 dni,

- w Komendzie Powiatowej Policji w Sokółce wydano decyzję w sprawie

określenia sposobu wykonywania czynności w ramach realizacji procedury Niebieskie Karty, decyzja ma na celu usprawnienie działań zmierzających do zmniejszenia zjawiska przemocy w rodzinie.

➤ **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce**

- cykliczne rozmowy telefoniczne, przekazywanie informacji o możliwości uczestnictwa osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie dla instytucji wymiaru sprawiedliwości, Zespołów Interdyscyplinarnych,
- informacje o naborze do programu korekcyjno – edukacyjnego publikowane były na stronie internetowej infosokolka.pl www.sokolka-powiat.pl w zakresie PCPR, w czasopiśmie lokalnym Info Sokółka,
- PCPR zrealizowało program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- zgodnie z zasadami otrzymania i wykorzystania dotacji z budżetu państwa – „Realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie” opracowanymi przez Podlaski Urząd Wojewódzki pierwszy monitoring prowadzi się w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu uczestnictwa w programie, następnie co 6 miesięcy, aż do upływu 36 miesięcy od dnia ukończenia udziału w programie; monitoring uczestników prowadzony jest w oparciu o pozyskane informacje z Zespołów Interdyscyplinarnych oraz innych instytucji zaangażowanych w powyższe działania.

IV. Cel szczegółowy

Rozwijanie kompetencji osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

➤ Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce, Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1) 14.09.2020r – 2 pracowników socjalnych uczestniczyło w szkoleniu on line pn.: „Zmiany 2020r w prowadzeniu Niebieskiej Karty – Praca z osobami oraz rodzinami uwikłanymi w przemoc domową w czasie i po zakończeniu stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii. Kontakt z osobą pokrzywdzoną i osobą stosującą przemoc”, szkolenie zorganizowane przez Profilaktykę KIER ze środków finansowych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce,

2) 04.12.2020r 13 pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce uczestniczyło w 8 godzinnym szkoleniu on line pn.: „Przemoc wobec osób starszych i niepełnosprawnych”. Szkolenie dotyczyło następujących tematów:

- zjawisko przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych – definicja, rodzaje, formy, rozpoznawanie,
- uwarunkowania i czynniki ryzyka występowania przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych,
- działania jakie można podjąć na rzecz osób krzywdzonych,
- możliwości proceduralne i ich zastosowanie, procedura „Niebieskie Karty”,
- wymiana doświadczeń.

Szkolenie zorganizowano w ramach realizowanego projektu „Stop przemocy w rodzinie – edycja 5”,

➤ Oświata

- Edukacja na czasie. Nauczyciel - relacje formalne i nieformalne w szkole i

- klasie - narzędzia i metody pracy przydatne w kreowaniu uczącej się społeczności (Nowa Era, Uniwersytet SWRS) - SP Stara Kamionka
- Adaptacja dziecka w szkole. Jak zrobić to dobrze? (Akademia edukacji i Rozwoju) - SP Stara Kamionka,
 - Oswoić lęk – praca w pandemii- SP Stara Kamionka,
 - Jak poczucie własnej wartości dziecka wpływa na jego funkcjonowanie w grupie? - Akademia Edukacji i Rozwoju Majki Jeżowskiej - SP Stara Kamionka,
 - Dlaczego tak trudno jest radzić sobie w sytuacjach trudnych wychowawczo? -J. Pyżalski Edumiesiąc - SP Stara Kamionka,
 - Stresu nie da się zdezynfekować – webinarium Nowa Era - SP Stara Kamionka, SOSW w Sokółce,
 - wprowadzenie programu o zdrowiu psychicznym „Mamo, tato idę do szkoły” dla dzieci i rodziców – maj, październik – Przedszkole Nr 3 w Sokółce,
 - „Trening Zastępowania Agresji” – model pracy terapeutycznej dzieci i młodzieży – SOYER - SP z Oddziałami Integracyjnymi Nr 2 w Sokółce,
 - „Sposoby rozładowania napięć emocjonalnych u dzieci” – Psychologia pod lupą- SP z Oddziałami Integracyjnymi Nr 2 w Sokółce,
 - „Techniki uważności dla dzieci i młodzieży” – Fundacja na rzecz rozwoju INSPIRATOR – 18.11.2020r - SP z Oddziałami Integracyjnymi Nr 2 w Sokółce,
 - zapoznanie się na bieżąco z nowymi przepisami prawa dotyczącymi stosowania przemocy w rodzinie,
 - doskonalenie warsztatu pracy z dziećmi krzywdzonymi poprzez analizę literatury i artykułów z czasopism pedagogicznych,
 - „Bla, bla, bla...”Jak mówić żeby uczniowie chcieli nas słuchać? - 01.2020r – SOSW w Sokółce,
 - Wychowawcza on line – czy warto ją prowadzić i jak to zrobić po nowemu? - 03.2020r - SOSW w Sokółce,

- Jak ważna jest relacja wychowawca – uczeń w czasach pandemii i zdalnej nauki
- 04.2020r - SOSW w Sokółce,
- Lęk, niepewność, zmiana. Jak wspierać uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych w czasie pandemii koronawirusa?- 04.2020r - SOSW w Sokółce,
- Jak w czasie pandemii przetrwać w domu z dziećmi i pracą? - 04.2020r- SOSW w Sokółce,
- Relacje w szkole – droga od „jakoś” do „jakość” – 09.2020r - SOSW w Sokółce,
- członkowie Zespołu Wychowawczo – Profilaktycznego zapoznali się z tematem „Komunikacja w rodzinie – podstawą relacji rodzic – dziecko” - SOSW w Sokółce,
- Jak rozmawiać z dziećmi o emocjach – SP Malawicze Dolne,
- szkolenie dla organizatorów programu „Przyjaciele Zippiego” - SP Malawicze Dolne,
- szkolenie dla realizatorów programu Unplugged - SP Malawicze Dolne,

➤ **Gmina Sokółka - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:**

Gmina Sokółka rozwijała kompetencje osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach Podlaskiego Forum Przeciwdziałania Uzależnieniom do którego należy 4 członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach forum raz na kwartał odbywają się szkolenia o tematyce przemocy i uzależnień. Ze względu na pandemię szkolenia odbywały się on line.

➤ **Komenda Powiatowa Policji w Sokółce:**

Funkcjonariusze stale podnoszą swoje zawodowe w ramach przeciwdziałania i realizacji zadań związanych z przemocą w rodzinie poprzez samodoskonalenie i udział w szkoleniach wewnętrznych jak również

organizowanych przez podmioty współpracujące. Funkcjonariusze odbyli następujące szkolenia:

- Udzielanie pomocy emocjonalnej przez policjanta uczestnikom zdarzeń trudnych,
- Kontakt z ofiarami przestępstw seksualnych,
- Interwencje wobec osób nietrzeźwych, pod wpływem środków działających podobnie do alkoholu, chorych psychicznie i nieletnich,
- Przeciwdziałanie i zwalczanie przestępstw z nienawiści,
- interwencja policjantów wobec przemocy w rodzinie – program „MOC tak – przeMOC nie”,
- „Niebieskie Karty” – procedura i wdrażanie.

➤ **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce**

- pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce w 2020r uczestniczył w szkoleniu pn.: „Między Lwem a Pogromcą. Profilaktyka i terapia uzależnień behawioralnych dla realizatorów programów profilaktycznych”, realizowane przez Fundację ETOH i Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Efekty realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sokółka:

- zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy osobom doświadczającym przemocy,
- zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy,
- pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem,
- zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,

- zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie,
- wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających osobom zagrożonym przemocą.

Źródła finansowania

Środki na realizację zadań wynikających z Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sokółka pochodziły z:

- budżetu Gminy Sokółka,
- Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

DYREKTOR
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SOKÓLCE
M. Poltorczyńska
mgr Marta Poltorczyńska

